

KLASA: UP/I-341-05/20-01/01

URBROJ: 376-03-20-08

Zagreb, 7. listopada 2020.

Na temelju članka 77. i 78. Zakona o željeznici (NN br. 32/19), te članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09), u postupku inspekcijskog nadzora primjene članka 25. stavka 1. Zakona o željeznici (NN br. 32/19), nad operatorom uslužnog objekta, HŽ C. d.o.o., Zagreb, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti po Inspektoru za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu, po službenoj dužnosti donosi

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da operator uslužnog objekta, HŽ C. d.o.o., nije u cijelosti postupio sukladno članku 25. stavku 1. Zakona o željeznici (NN br. 32/19).
- II. Nalaže se operatoru uslužnog objekta, HŽ C. d.o.o., da u roku od 15 dana od dana primitka ovog rješenja, postupi u skladu s člankom 25. stavkom 1. Zakona o željeznici (NN br. 32/19) i objavi podatke o uvjetima pružanja željezničkih usluga, naknadama i načinu pristupa uslužnom objektu i uslugama u skladu s člankom 4. i člankom 5. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2017/2177 od 22. studenoga 2017. o pristupu uslužnim objektima i uslugama povezanim sa željeznicom (Tekst značajan za EGP) (SL L 307, 23. 11. 2017.).
- III. Nalaže se operatoru uslužnog objekta, HŽ C. d.o.o., da u roku od 3 dana od dana izvršenja naloga iz točke II. izreke ovoga rješenja, dostavi na uvid dokaze o izvršenju ovoga rješenja Inspektoru za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, po Inspektoru za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu (dalje: Inspektor) temeljem članka 77. Zakona o željeznici (NN br. 32/19, dalje: ZOŽ) provela je, po službenoj dužnosti, inspekcijski nadzor nad operatorom uslužnog objekta, HŽ C. d.o.o., Zagreb, (dalje: nadzirana osoba). Inspekcijski nadzor proveden je radi kontrole provedbe članka 25. stavka 1. ZOŽ-a, odnosno članka 4. i članka 5. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2017/2177 od 22. studenoga 2017. o pristupu uslužnim objektima i uslugama povezanim sa željeznicom (Tekst značajan za EGP) (SL L 307, 23. 11. 2017., dalje: Uredba).

Inspektor je zaključkom od 13. kolovoza 2020., KLASA: UP/I-341-05/20-01/01, URBROJ: 376-03-20-1 pokrenuo postupak inspekcijskog nadzora te od nadzirane osobe tražio očitovanje i odgovarajuće dokaze radi utvrđivanja činjeničnog stanja u pogledu poštivanja obveze propisane člankom 25. stavkom 1. ZOŽ-a, a u smislu objave podataka u skladu s Uredbom. Naime, operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ZOŽ-a dužan je objaviti podatke o uvjetima pružanja željezničkih usluga, naknadama i načinu pristupa uslužnom objektu i uslugama u skladu s člankom 4. Uredbe i objaviti opis uslužnog objekta u skladu s člankom 5. Uredbe.

Nadzirana osoba se podneskom od 19. kolovoza 2020. očitovala u bitnome da podatke o željezničkim uslugama i uslužnim objektima objavljuje javno na svojim mrežnim stranicama http://www.hzcargo.hr/dodatne_usluge.php te da su upravitelja infrastrukture, HŽ I. d.o.o. (dalje: upravitelj infrastrukture) dopisom broj 3631/19 od 7. studenog 2019. za Izvješće o mreži 2021. obavijestili o željezničkim uslugama i uslužnim objektima, koji se dostavlja priloženo očitovanju. Nadzirana osoba također u svom očitovanju navodi kako je željezničke usluge i podatke o uslužnim objektima upravitelj infrastrukture objavio na svojim mrežnim stranicama https://www.hzinfra.hr/wp-content/uploads/2020/07/2021_II_Usluge-i-operatori-usluznih-objekata.pdf.

Nadalje, inspektor je zaključkom od 8. rujna 2020., KLASA: UP/I-341-05/20-01/01, URBROJ: 376-03-20-3, pozvao nadziranu osobu da dostavi detaljan popis uslužnih objekata odnosno popis svih postrojenja kojima upravlja (npr. prostori u kolodvorima i skladišni kapaciteti, kontejnerski terminali, depoi i uslužni objekti u depoima i dr.) i u kojima se pružaju usluge povezane sa željeznicom, sukladno Prilogu 2. stavku 2. ZOŽ-a, kao i popis usluga koje se pružaju u predmetnim uslužnim objektima odnosno postrojenjima.

Nadzirana osoba se podneskom od 18. rujna 2020. očitovala u bitnome da ne pruža uslugu skladištenja carinske i necarinske robe već samo iznajmljuje skladišta svim zainteresiranim osobama te da je tekst na mrežnoj stranici, poveznica http://www.hzcargo.hr/skladisni_prostor.php, krivo sročeno te će biti ispravljen, jer je riječ o iznajmljivanju skladišnog prostora za robu koja nije vezana za vagonске pošiljke odnosno za željeznički teretni prijevoz. Nadzirana osoba nadalje navodi kontejnerske terminale (dalje: KT) koji imaju prostor za pretovar i smještaj kontejnera za potrebe prijevoza u organizaciji nadzirane osobe te odgovarajuću mehanizaciju za prihvat kontejnera. Nastavno se navode KT Vrapče, KT Slavonski Brod i KT Osijek s njihovim skladišnim kapacitetima i prekrajnom mehanizacijom. Nadzirana osoba također navodi depoe u kojima se pristupa kolosijekom do uslužnog objekta za održavanje vozila: Knin, Koprivnica, Ogulin, Ploče, Rijeka, Vinkovci i Zagreb Ranžirni kolodvor te do uslužnog objekta za opskrbu gorivom: Knin, Koprivnica, Ogulin, Ploče, Šibenik, Vinkovci i Zagreb Ranžirni kolodvor. Završno nadzirana osoba navodi da se cjenik usluga nalazi na njihovim mrežnim stranicama za što dostavlja poveznicu http://www.hzcargo.hr/dodatne_usluge.php.

Naime, sukladno članku 4. stavku 1. Uredbe operatori uslužnih objekata sastavljaju opis uslužnog objekta za uslužne objekte i usluge za koje su odgovorni. Prema članku 4. stavku 2. Opis uslužnog objekta mora uključivati barem sljedeće informacije, i to u opsegu koji se zahtijeva Uredbom:

- (a) popis svih postrojenja u kojima se pružaju usluge povezane sa željeznicom, uključujući informacije o tome gdje se nalaze i njihovu radnom vremenu;
- (b) glavne kontaktne podatke operatora uslužnog objekta;
- (c) opis tehničkih karakteristika uslužnog objekta, poput sporednih kolosijeka ili skretnica i ranžirnih kolodvora, tehničke opreme za utovar i istovar, pranje, održavanje te kapacitete skladištenja koji su na raspolaganju; informacije o privatnim odvojcima pruge i kolosijecima koji nisu dio željezničke infrastrukture, ali su potrebni za pristup uslužnim objektima koji su neophodni za pružanje usluga željezničkog prijevoza;
- (d) opis svih usluga povezanih sa željeznicom koje se pružaju u objektu i vrstu tih usluga (osnovne, dodatne ili prateće);
- (e) mogućnost pružanja usluga povezanih sa željeznicom za vlastito poslovanje i uvjete koji se na to odnose;

- (f) informacije o postupcima za zahtijevanje pristupa uslužnom objektu ili uslugama koje se u tom objektu pružaju, ili oboje, uključujući rokove za podnošenje zahtjeva te rokove za obradu tih zahtjeva;
- (g) za objekte u kojima posluje više od jednog operatora, ili ako usluge povezane sa željeznicom pruža više od jednog operatora, objašnjenje treba li podnijeti odvojene zahtjeve za pristup tim objektima odnosno tim uslugama;
- (h) informacije o minimumu informacija koje treba sadržavati zahtjev za pristup uslužnim objektima i uslugama povezanim sa željeznicom te informacije o formatu takvog zahtjeva, ili predložak takvog zahtjeva;
- (i) za uslužne objekte i usluge povezane sa željeznicom u kojima su operatori pod izravnom ili neizravnom kontrolom subjekta koji ima kontrolu, predloške ugovora o pristupu i opće uvjete;
- (j) ako je relevantno, informacije o uvjetima upotrebe operatorovih IT sustava ako su podnositelji zahtjeva obavezni upotrebljavati takve sustave te pravila koja se odnose na zaštitu osjetljivih i poslovnih podataka;
- (k) opis postupka koordinacije i regulatornih mjera iz članka 10. te kriterija za davanje prednosti iz članka 11.;
- (l) informacije o promjenama tehničkih karakteristika i privremenim ograničenjima kapaciteta uslužnog objekta koji mogu imati znatan utjecaj na rad uslužnog objekta, uključujući planirane radove;
- (m) informacije o naknadama za pristup uslužnim objektima i naknadama za svaku od usluga koja se u tim objektima pruža;
- (n) informacije o principima na kojima se temelje programi popusta za usluge koji se nude podnositeljima zahtjeva, uz poštovanje zahtjeva koji se odnose na čuvanje poslovne tajne.

Nadalje, prema članku 5. stavku 1. Uredbe operatori uslužnih objekata javno objavljuju opis uslužnog objekta i stavljaju ga besplatno na raspolaganje, na jedan od sljedećih načina:

- (a) objavom na svojim internetskim stranicama ili zajedničkom internetskom portalu te upraviteljima infrastrukture dostavljaju poveznicu koja se uključuje u izvješće o mreži;
- (b) dostavljanjem upraviteljima infrastrukture relevantnih informacija koje su spremne za objavu i uključivanje u izvješće o mreži.

Upravitelj infrastrukture je prema članku 5. stavku 2. Uredbe na svojim mrežnim stranicama objavio rok za dostavljanje informacija ili poveznice za objavu u Izvješću o mreži 2021. opisa uslužnog objekta te je to učinio i za Izvješće o mreži 2022. na poveznici: <https://www.hzinfra.hr/naslovna/pristup-infrastrukturi/izvjesce-o-mrezi-2022/> za koje su operatori uslužnih objekata bili obavezni dostaviti podatke do 30. rujna 2020. Upravitelj infrastrukture stavio je na raspolaganje i zajednički predložak koji operatori uslužnih objekata mogu upotrijebiti za dostavu spomenutih informacija koji je dostupan na poveznici: <https://www.hzinfra.hr/wp-content/uploads/2018/12/Zajednicki-predlozak-za-usluzne-objekte.pdf>.

Uvidom u mrežne stranice nadzirane osobe, utvrđeno je kako ista na poveznici: http://www.hzcargo.hr/dodatne_usluge.php ima javno dostupan dokument pod nazivom „Cjenik dodatnih usluga 157“ (dalje: *Cjenik*). Analizom javno objavljenog „Cjenika“ zaključeno je kako nadzirana osoba nije objavila sve podatke propisane člankom 4. stavkom 2. Uredbe, odnosno nedostaju u cijelosti podaci vezani za točke (c), (e), (g), (i) i (j) te djelomično za točke (a), (d), (k), (l), (m) i (n). Podaci koji djelomično nedostaju odnose se kod pojedinih točaka na:

- (a) U „*Cjeniku*“ se nalazi popis kolodvora u kojima nadzirana osoba obavlja dodatne usluge uz napomenu da se iznimno ove usluge mogu ugovorno obaviti i u drugim kolodvorima. Zaključuje se da kolodvorima upravlja upravitelj infrastrukture. Međutim, nadzirana osoba ne navodi postrojenja odnosno uslužne objekte kojima ona upravlja i u kojima pruža usluge povezane sa željeznicom uključujući informacije gdje se nalaze i njihovu radnom vremenu, a iz očitovanja nadzirane osobe od 18. rujna 2020. se zaključuje da takva postojenja postoje.
- (d) „*Cjenik*“ ne sadrži podjelu usluga na osnovne, dodatne i prateće.
- (k) U „*Cjeniku*“ nije opisan postupak koordinacije prema članku 10. Uredbe, dok su kriteriji za davanje prednosti iz članka 11. Uredbe opisani vrlo šturo.
- (l) U „*Cjeniku*“ kod opisa pojedinih, ali ne i svih usluga su opisana ograničenja u pružanju usluge. Međutim, ne navode se informacije o promjenama tehničkih karakteristika i privremenim ograničenjima kapaciteta uslužnih objekata kojima upravlja nadzirana osoba, niti se daju informacije o navedenom kod uslužnih objekata kojima upravlja upravitelj infrastrukture.
- (m) U „*Cjeniku*“ se navode naknade za pojedine usluge i naknade za pristup uslužnim objektima kojima upravlja nadzirana osoba, ali ne daju se informacije o postojanju naknada za pristup uslužnim objektima kojima upravlja upravitelj infrastrukture, a koje nadzirana osoba navodi kao mjesta pružanja usluga.
- (n) U „*Cjeniku*“ se navodi mogućnost odobravanja popusta samo za uslugu pod šifrom 95, dok se za ostale usluge ne navode informacije o principima na kojima se temelje programi popusta za usluge koji se nude podnositeljima zahtjeva.

Nadalje, uvidom u mrežne stranice upravitelja infrastrukture i provjerom Izvješća o mreži 2021. (poveznica: <https://www.hzinfra.hr/naslovna/pristup-infrastrukturi/izvjesce-o-mrezi-2021/>, odnosno popisa „*Usluge i operatori uslužnih objekata*“ dostupno na poveznici: https://www.hzinfra.hr/wp-content/uploads/2020/09/2021_III_Usluge-i-operatori-usluznih-objekata.pdf kod usluga: manevriranje, proba kočenja, tehnički pregled željezničkih vozila i pristup kolosijekom do objekta za opskrbu gorivom, navodi se nadzirana osoba i poveznica http://www.hzcargo.hr/dodatne_usluge.php koja vodi na zaslone mrežne stranice nadzirane osobe s naslovom „Dodatne usluge“ gdje je, između ostalog, dostupan i „*Cjenik*“, ali navedena poveznica ne vodi izravno na predmetni „*Cjenik*“, odnosno na opis uslužnog objekta. Provjerom podataka u dopisu broj 3631/19 od 7. studenog 2019., koji je priložen očitovanju i naslovljen na upravitelja infrastrukture, nadzirana osoba je navela istu ovu poveznicu, odnosno http://www.hzcargo.hr/dodatne_usluge.php sukladno članku 48. stavku 16. ZOŽ-a koja je i objavljena na poveznici: https://www.hzinfra.hr/wp-content/uploads/2020/09/2021_III_Usluge-i-operatori-usluznih-objekata.pdf

Obzirom na sve prethodno navedeno, u postupku inspekcijskog nadzora, zaključeno je kako nadzirana osoba nije u cijelosti postupila sukladno članku 25. stavku 1. ZOŽ-a, odnosno članku 4. i članku 5. Uredbe, jer javno objavljeni „*Cjenik*“ nema odgovarajući sadržaj obzirom na citirane propise koji su na snazi, a ni odgovarajući naziv. Pored navedenog dostavljena poveznica u Izvješću o mreži 2021. nije poveznica direktno na opis uslužnog objekta.

Stoga je nadzirana osoba dužna izraditi i objaviti opis uslužnog objekta sukladno članku 4. i članku 5. Uredbe.

Slijedom svega navedenog odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može u roku 30 dana od dana primitka istog pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište.

INSPEKTOR ZA REGULACIJU TRŽIŠTA ŽELJEZNIČKIH USLUGA I ZAŠTITU PRAVA PUTNIKA U ŽELJEZNIČKOM PRIJEVOZU

Ivica Škrtić, mag. ing. traff., univ. spec. oec.

Dostaviti:

1. HŽ C.d.o.o., 10000 Zagreb – UP osobna dostava
2. U spis